

په په وو پروگرامي

سنه نديکاي کارمهنداني تهندروستي کوردستان

په سنه ند کراوى دووهه مين کونگره
۱۲-۱۱ هـ ۱۴۰۲ / ۱ / ۱۲

دېياجه

كارمه‌ندانى ته‌ندروستى ئەو توپزە بەرفراوانەئى ناوەندى ته‌ندروستىه کە ئەمروز لەنيوکايىھى زانستى ورىكخراوهەيدا لەسايەئى مىزۇويەكى پولەكىشىمە كىشى سەرددەميانەدا پىشكەوتتىكى بەرچاوى بەخۆيەوە بىنىوە لەگەياندى پەيامى مروقدۇستانەئى خۆزى وبەگەخستنى تواناکان ورىكخستنەوە كاراتر كردنى ئەركە كانىدا ، تا لەئاستىكى بالاتردا خزمەتكۈزۈريھ ته‌ندروستىھ کان بۇخەلکى كورستان لەقۇناغىيکى نويىدا بەرجەستە بکات، لەھەمان كاتىشدا خەباتى رىكخراوهەبى خۆزى لەفۇرمىتىكى نويىدا بۇ دەستبەر كردنى ماۋە ديمۇكراسى و مەدەنى و پىشەيەكانى كارمه‌ندانى ته‌ندروستى ئاراستە بکات ، بەۋئومىدەئەم قۇناغەزامنى فەراھەمبۇنى زىاترى ئازادى و ديمۇكراسى و ماۋە مەدەنىيەكان بىت لەچەسپاندى پىڭەكانى ديمۇكراسى و بەدامەزراوهەبى كردنى و ئاسؤيەكى رۇنۇز بۇئايندەو خەباتى رىكخراوهەمان والاتربکات لەھەر يىمى كورستان و عيراقى فيدرالدا .

ھەر لەو روانگەيدەوە سەندىكاي کارمه‌ندانى پىشەيى ته‌ندروستى كورستان لەكۆنگەرەئى دووهەمى خۆيدا جاريکى تر شەن و كەۋى خواست و ئامانجەپىشەيى و ديمۇكراسى و نىشتەمانىيەكانى كارمه‌ندانى ته‌ندروستى دەكەت تا بتوانىت رايەلەكانى رىكخراوهەيى تۆكمەتر بکات و كارامەتى داکۆكى لەخواستەكانى گۆرانكەارى سىستەمى ته‌ندروستى و ماۋەپىشەيىيەكانى كارمه‌ندانى ته‌ندروستى بکات و بەجۇشتەكارمه‌ندانى ته‌ندروستى بەرهە كەنارەكانى قۇناغىيکى نوى بىات .

بهشی یه که م

ئاما نجه کان

ماده‌هی یه که م :

ئاما نجه نیشتمانیه کان

۱. سهندیکا هاوشاپی گه لانی عیراق و کورستان تىدە کوشیت بۆ به هیز کردنی سیستمی حوكمرانی دیموکراسی فیدرالی له عیراقدا.
۲. خەبات دەکات بۆ جى به جى کردنی جارنامەی جیهانی ماھە کانی مرۆژ.
۳. به شداری و پشتیوانی گەلی کورستان دەکات له پیناو به دەستهینانی ماھە نیشتمانی و مەددەنیه کان.
۴. به شداریکردن له ئاوه دان کردنەوەی کورستان و پاراستبى ژینگە.
۵. دژی هەموو توندو تىزیه کین بەرامبەر به خیزان.
۶. بايە خدان به تەندروستى گشتى و خۇپارىزى.
۷. بايە خدان به تەندروستى مندالان و به سالاچوان و خاوهن پىداويىستى يە تايەتىيە کان.
۸. بەرز راگرتى بونە نیشتمانی و نەتكەوەيى و ئائينىيە کان له کورستان و عیراقى فیدرالدا.
۹. قەدەغە کردنی کارى سیاسى له ناو سهندیکادا.

مادہں کوچھ :

ئاماڭە پىشە يەكان

۱. داکوکی کردن و ریزگرتن له که سایه‌تی کارمندی
ته‌ندر وستی و بنبر کردنی هه‌مو جوره پیشیلکاریه ک له
ما فيه کانیدا.

۲. دهسته به رکردنی یا سایه کی هاوچه رخ له بواری پیشه بی کار مهندانی ته ندر و سنتی دا.

۳. هەولدان بۆ گۆرینى سىستمى تەندروستى و ھىئانەكايەى سىستمىكى ھاواچەرخ و پىشکەوتو بە جۆرىك دەستەبەرى مافەكانى كارمەندانى تەندروستى و ھاوا ولاتىان بىكەت.

۴. بهر ز کردن وهی ئاستی بژیوی کارمەندانی تەندروستی له
رېگەی :

أ- زیاد کردنی مووچه و دهرماله تایبہت و جوړ او جوړه کان .

ب- داین کردنی شوینی نیشته جیبوون .

ج- کار کردن له رؤژانی ههینی و پشووه کان و دهومی زیاده به
چهند بهرامبه ر بیت.

د- لیپرسینه وه له گهله کارمهندی تهندروستی تهنيا له ریگای

• بهرپرسی بهشه که وه ده بیت له ناوهندی کاره که یدا

۵- ریکخستنی کاری کارمهندانی تهندروستی له که‌رتی تایبهت و گشتدا.

۶. هاو به شیکردن له ده سه لاته ئیداریه کاندا له ریگهی :

أ - کردنوهی به ریوه به رایه تیه کی گشتی تایهت به کاروباری کارمندانی پیشهی تهندروستی له وزارتی تهندورستی.

ب - به شداری پیکردنی تویزی کارمندانی تهندروستی له پوسته ئیداریه کان له وزیر و بریکار و بدریوه به ری گشتی و یاریده ده ری به ریوه به ری گشتی و به ریوه ر.

۷. کردنوهی داینگهی (۲۴) ده مژمیری له ناوه نده

تهندروستی يه کان .

۸. دابین کردنی بیمهی تهندروستی و کومه لایه تی بو کارمندانی

تهندروستی . .

۹ - ده ستگیرؤیی کردنی کارمندانی تهندروستی به هر همند له

بواری زانستی خویدا

۱۰. به شداری کردن و هه ولدان بو ده ست به رکردنی نوینه رایه تی

کارمندانی تهندروستی له

ئه نجومه نه کانی (نیشتمانی . پاریز گاکان . شاره وانی) له ریگای

سهندیکاوه .

۱۱. به رز کردنوهی ئاستی زانستی و پیشهی کارمندانی

تهندروستی له ریگهی :

أ - فیر کردنی به رده وام .

ب- کردنوهی کولیژی تهندروستی په رستارانی ئیواران تاییدت به
کارمهندانی تهندروستی یه کان .

ج- کردنوهی کولیژی تاییدت به پیشه تهندروستی یه کان .

د- دابینکردنی کورسی خویندن له کولیژه زانسته
تهندروستی یه کان .

۱۲- وهر گرتني فیرخواز سالانه له بهشه تهندروستي کانی په یمانگاکان به
پی پیویستی ناوهندی
تهندروستی بیت .

۱۳. هاوهدلويستي له گەن رىكخراوه پیشه يە کانی ناوهندی
تهندروستی .

۱۴- ياساي پله بهندی کارمهندانی تهندروستی هەموار بکريت

۱۵- بهرز کردنوهی موچەی بنەرهەتی کارمهندان .

۱۶- دامەزراندنی کارمهندانی تهندروستی سالانه دواي
دەرچونيان به شىوه مەركەزى هاوشىوه حکومەتى
ناوهندى .

بەشى دووهەم

پەيروو ناوخۆ

ماددەم سىھەم :

سەندىكىاي ڪارمەندانى تەندروستى ڪوردىستان .

ماددەم چوارەم :

دروشم

﴿ پىشەبىش ، زانستى ، مروڦقايىهتى ﴾

ماددەم پىنجەم :

پىناسە

رىڭخراوېتى پىشەبىش تەندروستى دىعو كراسى مروڦقايىهتى سەربەخزىيە .

ماددەم شەشەم :

ئەندامىيەتى و مەرجەكان

١. ئەندامىيەتى : ھەموو ئەو كەسانە دەگرىتىدە كە ھەلگرى

بىوانامەت تايىەت يېت بە بوارى تەندروستى لە

دەرچوانى زانكۆ ، پەيمانگە ، ئامادەبىي ، خويىندگە و

خولەكانى پەرستارى

٢. ئەندامىيەتى ئارەزو مەندانەيە .

ماددهەنە دەوتهەم : بهندى يەكەم

مەرچە كانى ئەندامىتى

١. پەسند كردنى پەيرۇ و پروگرامى سهندىكاكا.
٢. دەبىت فۆرمى تايىهت بە ئەندامىتى پربکاتەوه.
٣. هاوېشى سالانە بىدات.
٤. پابەند بىت بە رىنمايە كانى سهندىكاكا.
٥. ئاكار دروست و دلسۆز بىت بۆ كارى تەندروستى .
٦. نابىت ئەندام بىت لە سەندىكايەكى ترى هاوشيۋەسى سەندىكاكا .

ماددهەنە دەوتهەم : بهندى دووھەم :

مافە كانى ئەندام

١. دەنگدان و خۆپالاوتىن بۆ ھەموۋئاستە كانى رىڭخراو .
٢. پىشنىاز و رەخنه گىرتىن بە بى سانسۇر .
٣. دەستگىرۇ لە كاتى پىويستىدا .
٤. ئەندامىتى پارىزراودەبىت لە كاتى (نەخۆشى ، خوينىدىن لەبوارى پىشەكەى خۆيدا ، زىندانى سىاسى ، خزمەتى ئالا).
٥. رەخسانىدىن ھەلى كار .
٦. نابىت ھىچ كارمهندىكى تەندروستى بهند بىكىت يان سزا بىرىت بە بى ئاگادارى سەندىكاكا .

ماددهی حه وتهم : بهندی سیههم :

ئەر کە کانی ئەندام

١. بەشداربون لە بەرنامە و پروژە کانی سهندیکا.
٢. هاوکار بیت بۆ وە دیھینانی ئامانجە کانی سهندیکا.
٣. پەیوهستبوون بە ئەندامیەتى بە بىيى مەرجە کانی ئەندامیتى.
٤. هەولبدات بۆ بەرزکرنەوە ئاستى زانستى و شiarى پىشەبى خۆى.
٥. نەھىيە پىشەبە کان و سەربەخۆى سهندیکا بپارىزىت.

ماددهی حه وتهم : بهندی چوارەم :

لە دەستدانى ئەندامىتى

١. لە سەر داواى خۆى.
٢. کارکردن لە دژى پەیوه و پروگرامى سهندیکا و سەرپىچى لە بپيارە کانى.
٣. بەکارھینانى ناونىشانى ساختە لە بوارى پىشە كەيدا.
٤. ئەنحامدانى کارى ئابور بەرانە لە شۇينى کار و قورخىرنى ناو و ناونىشانى کارى ساختە بۆ بەرژەوەندى كەسى بە نارەوا.
٥. ساختە کارى لە بەدەست ھینانى ئەندامىتى لە سهندیکا.
٦. لە کاتى گۈرىنى ناونىشانى پىشەبى تەندروستى بۆ پىشەبە كى تر.

ماددهەن حەوتەم : بەندى پېتىچەم :

جۇرەكانى سزا

١. ئاگادار كردنەوه .

٢. سەرنج راكىشان .

٣. هەلپەساردەن

٤. ليىسەندنەوهى مافى ئەندامەيەتى .

ماددهى حەوتەم : بەندى شەشم :

١. ليىسەندنەوهى مافى ئەندامەيەتى لە دەسەلاتى

ئەنجومەنى بالا بە زۆرىنهى دەنگ دەبىت.

٢. ئەندامى سزادراو مافى تانەى ھەيە لە ماوهى (٣٠)

سى رۆژدا لە رۆژى دەرچۈونى بىرىارە كەدا.

ماددهەن هەشتم :

شىّوازەكانى خەباتى سەندىيەكايى

١. گفتۇڭ .

٢. پىشىيار .

٣. رۇنگىردىنەوه و بەياننامە .

دوای بە ئەنجام نەگەيىشتن بەو رىگايانەى سەرەوه ئەنجومەنى گشتى

سەندىيەكا مافى بىرىاردانى دەبىت بۇ ھەريەك لە :

ا. مانگرتى كورت و درىېزخايىن

ب. رىپيوان و خۆپىشاندان .

بهشی سیّدهم

ماددهی نویه م :

پیکھاتهی ریکخراوهی

۱. کونگره .

۲. ئەنجومەنی گشتى

۳. دەستەی بالا

۴. لق .

۵. نوسینگە .

۶. نوینەرایەتى .

ماددهی دەیه م : بهندى يە كەم

دەسەلات

کونگرەی گشتى بەرزترین دەسەلاتى سەندیکايە كە (۳) سى سال جارىك دەبەستىت و مافى .

۱. گورىنى (ناو ، ئارم ، بەرنامە ، پهپه و پروگرام) يە هەيدە .

۲. نەقىب و ئەندامانى دەستەی بالا لە دوو سندوقى جياواز دا ھەلە بېرىت .

۳. خويىندە وە ھەلسەنگاندى راپۇرتى گشتى سەندىكا دەكتە .

۴. دەسەلات دەداتە دەستەی بالا بۇ دانان و گورىنى ئارمى سەندىكا

מְאַבְּבָהָן בְּהִיבֶּם : בְּהֵנְדִּס בְּוֹגְגֶם

ئەندامانى كونگرهى گشتى پىك دىت لە :

ئەندامانى ئەنجومەنى گشتى كە بىك دىت لە نەقىب و ئەندامانى دەستەي
بالا و ليپسراوى لقه كان و هەلبىزيردراوانى كۆنفراسە ناوچەيە كان بە
رىزەي (۱) يەك بۇ (۱۰۰) سەد ئەندامى كۆنگرە .

مادبھیں بھیہم : بھندھیں سیکھم

۱. کونگره له وادهی خوی ده به ستریت.

۲. ئەگەر كۆنگرە لە وادەي خۆيدا نەبەستىت و پاساوى گونجاوى
وەك رو DANى كارەساتى سروشى و مەرۆيى و جەنگى ھەبوو، دواي
ئاسايى بونەوه لە ماوهى (٦) مانگدا پىويستە كۆنگرە بېبەستىت

۳. کدر لەماوهی ئەو (٦) شەش مانگەدا نەبەسترا ئەوا ئەنجومەنی
گشتى دەبىت ئەنجومەنی رايىردن بىت تا ئامادە كردىنى كۈنگۈھ.

مادبھوی پانزہم : بھندھی یہ کھم

ئەنجۇمەنی گشتى

۱. ئەنجومەنی گشتى پىك دىت لە نەقىب و جىنگر و ئەندامانى

دهسته‌ی بالا و اته (به رپرسی بهش و

لیژنه کان و لیپرسراوی لقه کان.

۲. بهرترین دهسه‌لاتی سندیکایه لهدوای کونگره.

ماددهی یانزهه : بەندی دووهه

دەسته لاتە کانی ئەنجومەنی گشتى

١. ئەنجومەنی گشتى مانگانە كۆبونەوهى ئاسايىي ئەنجامدەدات .
٢. دەرکردنى بپيارو رىئمايى تايىەت بۇ راپەراندىنى كارەكانى سەندىكى
٣. باڭگەيشتىكى دەرسەنگەن و لېپەچىنەوهە لە سەرجەم ئەندامانى ئەنجومەنی گشتى ھەيدە .
٤. رىئمايى كارگىرى و دارايى دەردىكەت بەپىزىي رىئمايىە كانى ژمیرىارى و ياسايى پەيرەو كراو .
٥. دەسەلاتى لادانى جىڭرو ئەندامانى ئەنجومەنی گشتى ھەيدە بە رىئەتى ۳/۲ دەنگى ئەندامان لە كاتى لادان لە بەرنامه و پەيرەو پروگرامى سەندىكى .
٦. كردىنه وە ئىلىقى نوي لە كاتى بونى هەرناؤچەيدەك بە پارىزگا يان ئىدارەت سەربەخۆ .
٧. دەسەلاتى كردىنه وە كۆمەلەو سەنتەرى رۆشنبىرى و زانستى ھەيدە بە پىزىي پىپۇرى و زانستى و دەرکردىنى رىئمايى تايىەت بۇ ئەمە بەستە .

مادده‌های بانزه‌م : بهندهای سیبیه‌م

دهسته‌ی بالا

دهسته‌ی بالا پیک دیت له :

۱. نهقیبی سندیکا .
۲. جیگری نهقیبی سندیکا .
۳. لیپرسراوی بهشه‌کانی . (أ- کارگیری ، ب- دارایی ، ج- راگه‌یاندن ، د- پهیوه‌ندیه‌کان ، ه- ئامار ، و- پلان دانان ،)
۴. بهرپرسی لیژنه‌کانی (أ- لیژنه‌ی بهرزه‌فتی ، ب- لیژنه‌ی پسپوری، ج- لیژنه‌ی چاودیری ، د- لیژنه‌ی بهدواد اچوون)
۵. دوو ئهندامی يهده‌گ

مادده‌های دوانزه‌م : بهندهای يه‌که‌م

دهسه‌لاته‌کانی دهسته‌ی بالا

- أ- جیگرولیپرسراوی بهشه‌کانی تر به گویره‌ی لیهاتوی و شاره‌زاییان بو پوسته‌کان دیاریده کرین یان هەلده بژیردرین له يه‌که‌مین کۆبووندوهی دهسته‌ی بالادا .
- ب- دهسه‌لاتی بهسهر دارایی سندیکاوه هەیه به پی‌ی رینمایه‌کانی ژمیریاری و یاسایی پهیروکراو .
- ج- دهسته‌لاتی شاندکرنی ئهندامانی دهبیت بو بهشداریکردن له کۆنفراس و کۆنگره زانستی و ریکخراویه‌کان له ناوخزو له دهره‌وهی هەریم .

- د- دەستەلاتى كريين وبه كريدان و فرۇشتى مۆلک وبهستى گرىيەستى
دەبىت بە مەبەستى دابىنكردى داھاتى سەندىكا بە مەرجىك
پىچەوانەي ياسا دارايىه كان نەبىت .
- ه- بەرپرسە لە بەرامبەر ئەنجومەنى گشتى .
- و- پىويستە مانگانە راپۇرتى بەشە كان ئامادەبکات بۇ ئەنجومەنى گشتى .
- ز- بەرپرسە لە ھەلسەنگاندن و وەلام دانەوهى راپۇرتى لقەكان .
- ح- دەرمالەي تايىھەت بۇ ئەندامانى ئەنجومەنى گشتى و ئەنجومەنى لقەكان
ديارى دەكەت .
- گ- رېنمايى دارايى و كارگىرى و راگەياندن بۇ لقەكان دەردەكەت .
- ى- دەستەلاتى دەركەرنى رۆژنامەو گۇفارو كردنەوهى سايت و بەرnamە
تەلەفزىيونى ھەيءە .

ماددەسى دوانزەم : بەندى دووھەم

دەستەلاتەكانى نەقىب

- نەقىب ئەم دەستەلاتانەي خوارەوهى دەبىت .
1. نوينەرايىتى كردى سەندىكا لە بەردهم داواو دەزگا حكومى
و ناخكۈمىيەكان و راستاندى مامەلەو بەلگەنامەكانى تايىھەت
بە سەندىكا ،
  2. سەرۋكایىتى كردى كۆبۈنەوهەكانى دەستەي بالا و ئەنجۇوەنەنى
گشتى .

۳. ئەگەر جىگاي نەقىب چۈل بۇو جىڭىرەكەي شوينى دەگرىتەوە .

ماددهاں سېننەھەم : بەندىش يەكەم

لىزنه‌كان

لىزنه‌كان لە لىزنه‌يى جياواز پىكھاتوھ كە ھەر يەكەيان لە لايمەن ئەندامىكى دەستەي بالاۋە بەریوھ دەچىت.

۱. لىزنه‌يى بەرزەفتى (رېتكارى) ، سەرۋىكى لىزنه ئەندامى دەستەي بالايه.

ئەو كېشانە سەير دەكات كە لە ئەنجۇرمەنى گشتى سەندىكاكاوه بۆى ھەوالە دەكرين لە بابهەت ئەو سەرپىچيانەوە كە پەيوەندى دارن بە رەوشى پېشەيدەوە لەو حالەتانەدا كە تايىەتىدىيەتى لىزنه‌كانى بەرزەفتى كارمەندانى دەولەت دازىن ، بۆى ھەديە لەو سزاياندى خوارەوە پېشىار دەكات بۆ ئەنجۇرمەنى گشتى .

۱. ئاگادار كردنەوە

۲. سەرنج راکىشان

۳. قەدەغە كردنى پىادە كردنى پېشە كەي بۆ ماوهىەك كە لە شەش مانگ تىنەپەرېت .

۴. لە كاتى گەرانەوە ئەگەر سەرپىچىھەكى ترى لە ماوهى سى سالى داھاتوھ لە مىززوھى سەپاندى سزاى يەكەم دا كرد ماوهى

پیاده‌کردنی پیشه‌یه که‌ی لی قده‌غه ده کریت بوماوه‌ی دوو سان
تینه‌په‌ریت.

ب . لیژنه‌ی چاودییری و لیپیچینه‌و هئو بنه‌مايانه پهپاره و ده کات که
له یاسایی به‌رزه‌فتی (ریکاری) کارمندانی دهولدت دا هاتوه.

۲ . لیژنه‌ی به‌دواداچون، سه‌رۆکی لیژنه ئه‌ندامی دهسته‌ی بالایه.
۱ - به‌دواداچون بۆ کیشه و گرفتی زانستی و کارگیریه کانی ئه‌ندامانی
سه‌ندیکا ده کات.

ب - تاوتویکردن و هەلسمگاندنی کار و چالاکیه کانی لقه‌کان.

ج - ریکخستن و پیدانی موله‌تی پیشه‌یی.

د . مانگانه راپورتی چالاکیه کانی ئاراسته‌ی ئه‌نجوومه‌نی گشتی ده کات.

۳ . لیژنه‌ی پسپوریه کان . سه‌رۆکی لیژنه ئه‌ندامی دهسته‌ی بالایه .

أ - نوینه‌رایه‌تی خواست و داواکاریه کانی پیشه جیاوازیه کان
ده کات له رووی تایبه‌تمه‌ندی پیشه‌یی

ب - دارشتنی پلانی زانستی پرۆژه‌ی نۆی بۆ ئیش و کاره کان
پیشکه‌ش به ئه‌نجوومه‌نی گشتی ده کات.

ت - له سه‌ر ئاستی لقه‌کان بۆ پیشه جیاوازیه کان دروست ده کریت
به هەلبراردن له نیوان سه‌رجه‌م ئه‌ندامانی یه‌ک پیشه .

پ - مانگانه راپورتی چالاکیه کانی ئاراسته‌ی ئه‌نجوومه‌نی گشتی
ده کات .

۴ - لیژنه‌ی چاودییری : سه‌رۆکی لیژنه ئه‌ندامی دهسته‌ی بالایه.

چاو دیزی چالاکیه کان راپورتی لقه کان ده کات و پیشیار و رأسپارده کان لنهنجومنی گشتیدا ده خاته رو و تا بریاری پیویستی بۆ بدریت.

مادده‌ی سینزه‌ههه : بهندی دووهه

کۆمه‌لە زانستی یەکان

۱. ئەنجوومه‌نی سهندیکا دهسته‌لاتی پیدانی ره‌زامه‌ندی هدیه بۆ کردن‌ووه کۆمه‌لە زانستی بۆ پیشه جیاوازیه کان لە چوار چیوه‌ی سهندیکا .
۲. دواى وهر گرتني ره‌زامه‌ندی سهندیکا له‌سەر پرۆژه‌ی پیشکەش کراو و تاييەت به هەر کۆمه‌لە يەك، سهندیکا کۆنفراسیک بۆ ئەم کۆمه‌لە يە ریکدەخات بۆ پەسند کردنی ئامانجە زانستی و پرانسيبي کار‌کردن و پیکھاته و هەلیزاردنى دهسته‌ی بالاً کۆمه‌لە .
۳. ليپرسراوى کۆمه‌لە ئەندامى ئەنجوومه‌نی گشتى سهندیکا ده‌بیت و بەشدارى کۆبونه‌ووه کانى مانگانه ده کات .
۴. ئەنجوومه‌نی گشتى بودجه‌ی بۆ ديارى ده کات .
۵. مانگانه راپورتی ئيش و کاره کانى کۆمه‌لە و راپورتی دارايى پیشکەش به ئەنجوومه‌نی گشتى سهندیکا ده کات .

ماددەسى چواردهەم :

كۆبۈنەوەي ئەنجۇمەنى گشتى

١. ئەنجۇمەنى گشتى مانگانە يەك كۆبۈنەوەي ئاسايى

ئەنجامدەدات جىڭە لە كۆبۈنەوەي نائاسايى .

٢. نەقىب يان ٣/٢ ئەندامانى ئەنجۇمەنى گشتى مافى

بانكەھىشت كىردى ئەنجۇمەنى ھەيدە بۇ كۆبۈنەوەي
نائاسايى .

٣. ئەنجۇمەنى گشتى كۆبۈنەوەي وەرزى لەگەل ئەنجۇمەنى

لەكەن دەكەت ،

ماددەسى پانزەھەم : بەندى يەكەم

لەپىك دىت لە

١. لېپرسراوى لق و ئەنجۇمەنى لق و لېزىنە پىسپۇرىيەكەن و

نوسینگە و نوينەرايەتىيەكەن .

٢. دەستەي كارگىرى لق پىك دىت لە (لېپرسراوى لق ،

جيڭر ، ٥ كارگىر) .

مادده‌های پانزدهم : بهندی دووهم

دەسەلاتی لق

۱. نوینه‌رایدتی و سەرپەرشتی کاره کانی سەندیکا دەکات له سنوری جوگرافی خویدا .
۲. سەرپەرشتی هەلبزاردنی نوینه‌رایدتی ناو شارو دەرهوھى شارلە سەرجەم نەخۆشخانەو مەلبەند و بنکە تەندروستیه کان دەکات له سنوری چالاکی خویدا .
۳. ماھی دەرکردنی بەيانامەی ھەيە له سنوری چالاکی خویدا به راوايىزله گەل دەستەی بالا .
۴. پىكھىنانی لىزنهی جوراوجۇر و ئاماھە كەردنی راپۇرت و سکالا و پىشىيار .
۵. بەستنى كۆر و سەمينار و كەردىنهوھى خولى پىشهبىي و زانستى و رۇشنبىرى بەراوايىزله گەل دەستەی بالا دا .
۶. داکۆكىردن و چاودىرى كەردنی له ماھى كارمهندانى تەندروستى له گەل لايەنی پەيوەندى داردا .
۷. دەسگىرۈبى ئەندامانى له كاتى پىويستدا .
۸. مانگانه يەك جار كۆبوونەوھى ئاسايى ئەنجام دەدات جىگە له كۆبوونەوھ نا ئاسايى يەكان

مادده‌ی پانزه‌هم : بهنده‌ی سیه‌هم

لیزنه‌ی پسپوری له سه‌ر ئاستی لق

(۱) له سه‌ر ئاستی لق‌ه کان بۇ پىشە جياوازه‌کان دروست

ده كريت به هەلبزاردنى راسته خۆ و نويھرى
سه‌ر جەم پىشە جياوازه‌کانى دەبنە ئەنجۇومەنى
راویزكاري لق‌ه کان .

(۲) لە كاتى پىويست لە گەل دەستەي

كارگىر كۆدەبىتەوە.

(۳) نويھرايەتى كردنى خواتى و داوايە‌کانى پىشە

جياوازه‌کان دەكات لە رووى ھونھرى زانستى يەوه
لە سنورى لق‌ه کاندا .

مادده‌ی پانزه‌هم : بهنده‌ی چواره‌هم

پىكھاتەی نوسينگە

۱. نويھرايەتى چالاکى سنورى قەزا دەكات

۲. پىكديت لە (۳ - ۵) ئەندام , كە به هەلبزاردن
دياري دەكريت .

۳. ئەلقەی پەيوەندى نیوان كارمندان و لق لە

بەرز كردنەوهى پىشنيار و راپورت .

٤. مافی رەخنە گرتن و سکالائی ھەدیه لە لق و لە ریگەی

لقدوھ نارەزا یەتیھ کانی بگاتھ دەستەی بالا لە کاتى

چارە سەرنە کردنی لە لايدەن لقدوھ .

٥. بەرپرسیارە لە بەرامبەر بربارو ریئما یە کانی لق .

٦. لیپرسراوی نوسینگە راستەو خۆ ئەندامى ئەنجومەنی

لق دەبیت .

٧. دەستەی کارگیری لقە کان سەر پەرشتیارى

ھەلبزاردن و ریکخستنەوەی نوسینگە کان دەکەن بە

لەبەر چاوگرتنى ئەندام گونگرە بەشداربوھ کان لە

گونگرەدا بۆ لیپرسراویتى نوسینگە كە .

ماددهی پانزەھەم : بەندى پىنچەم

نوينە رايەتى

نوينە رايەتى بريتىيە لە :

١. نوينە رايەتى نەخۆشخانەو مەلبەندو بنكە تەندروستى

يە کان و ئەو داواو دەزگایانەي پىشەي تەندروستى

تىادايە لە سنورى لق كە نوسینگەي تىدا نىھ .

٢. راستەو خۆ لە نىۋ نەخۆشخانە و بنكە و مەلبەندە

تەندروستىيە کان ھەلدىھ بىزىردرىن لە لايدەن لقدوھ .

۳. ریکخستنی پهیوندی و گهیاندنی رینماییه کان له

نیوان لق و کارمندانی تهندروستی و دامهزراوه

تهندروستیه کان و بهرز کردنوهی داخوازیه کان

بهشی چوارهم

دارایی سهندیکا

ماددهی شانزههم : بهندی یه که م

داهاتی سهندیکا

۱ - روسوماتی بهئهندام بون.

۲ - هاو بهشی سالانه.

۳ - دهرهینان و نوی کردنوهی مولهتی پیشهی

۴ - به خشینی حکومهت

۵ - داهاتی پرۆژه کانی سهندیکا

۶ - داهاتی چاپه مدنیه کانی سهندیکا

۷ - داهاته کانی تر که سهندیکا به ریگهی یاسایی دهستی ده که ویت .

مادده‌ی شانزه‌هه‌م: به‌ندی دوچه‌م

رسومات

۱. بربی ره‌سمی به ئەندام بون و هاوبهشی سالانه و رسوماتی مۆلھتی پیشه‌بی و نویکردنده‌ی سالانه‌ی به رینمایی دارایی تایبەت لە ئەنجومەنی گشتی دیاری دەکریت.

۲. ریزه‌ی ۱۰۰٪ لە داھاتی رسوماتی به ئەندام بون و مۆلھتی پیشه‌بی و هاوبهشی سالانه دەگەریتەوە بۆ ئەنجومەنی گشتی.

۳. بربی پشکی لقە‌کان به گویره‌ی داھاتیان لە لایەن ئەنجومەنی گشتی يەوە ریزه‌کەی دیاریده‌کریت به‌مەرجیک لە نیوە ۵۰٪ کەمتر نەبیت و زیادکردنیشی بەرهچاوکردنی ھەلۇومەرج و پیویستی لقە‌کان دەبیت.

مادده‌ی سانزه‌هه‌م: به‌ندی سیه‌م

خەرجکردنی داھاتە‌کان

۱. بەپئی یاسا و تۆماره ژمیریارییە‌کانی په‌په‌وو کراوله ھەریمدا دەبیت.

۲. خەرجیه‌کانی دەسته‌ی بالا لقە‌کان بە پئی بەندو بربگەی دارایی دیاریکراو دەبیت.

۳. دەسته‌ی بالا بربیار لەسەر چەندی و جۆنیه‌تی خەرجکردنی داھاتە‌کان دەدات.

۴. نەقیب سه‌ندیکا بەرپرسی خەرجیه‌کان دەبیت.

۵. راپورتی دارایی لقه کان له خهرج و داهات له کوبونهوهی مانگانه له بهرامبه ئنجومهنه گشتی پهسند ده کریت .

۶. بهرپرسی دارایی دهستهی بالا مانگانه راپورتی گشتی داهات و خهرجیه کان دهخاته بهردەم ئنجومهنه گشتی و پهسند کردن و پهسند نه کردنی له دهسته لاتی ئنجومهنه گشتی يه .

۷. ئنجومهنه گشتی بودجهی لقه کان دیاري ده کات .

بەش پێنجەم

ماددەم دهقدەھەم : بەندىش بەکەم

میکانیزمی هەلبژاردن

ئنجومهنه گشتی سەندیکا پێنج مانگ پیش وادهی بەستنی کۆنفرانسە ناوچەییه کان کۆدەبیتەوە بۆ دانانی لیژنەی تاییەت بۆ سەرپەرشتی هەلبژاردن و دانانی میکانیزمی کۆنفرانس و ئاماذه کاری بۆ کۆنفرانس ، کە بەم شیوهیه دەبیت :

۱. دهستهی بالا بهرپرسە له دابین کردنی پیداویستی و بودجهی کۆنفرانس .

۲. تەنها ئەو کارمندانه بەشداری پروسەی هەلبژاردن و خۆپالاون دەکەن کە ئەندامی سەندیکان و ناسنامەی سەندیکایان ھەیه و پاپەند بوه بە هاوبەشی سالانه .

۳. دهستهی بالا و لقه کان سی مانگ پیش وادهی هەلبژاردن ئەندامانی سەندیکا بە فەرمی لەریگەی کەنالەکانی راگەیاندن و نوسینگە و

نوینه رایه تیه کان ئاگادار ده کنه دوه له واده و رۆژی کۆنفرانسە ناوچه يیه کان و به ئەندام بۇون و ھاوبەشى سالانه راده گیریت . ٤ . دەستەی بالا دواى ئەنجامدانى کۆنفرانسە ناوچه يیه کان لیزنه ئاماذه کارى کۆنگرە دەستنیشان دەکات .

دوابەدواى ئەنجامدانى ئەركە کانى خۆیان لیزنه ئاماذه کارى و ئەنجومەنى گشتى سەندیکا له ناو کۆنگرە کۆتاپىي به کارە کانیان دېت و لیزنه بەریوە بردنى کۆنگرە لەلايەن ئەندامانى کۆنگرە وە هەلّدە بىزىدرىت و بەریوە بردنى کۆنگرە دەگرىتە ئەستو . ٥ .

بەرپرس و ئەندامانى لیزنه بەریوە بردنى کۆنگرە مافى خۆپالاً وتنى نىه بۇ ئەندامىدەتى دەستەی بالا . ٦ .

پروسەی هەلبىزاردەنی نەقىپ و دەستەی بالا بە سەرپەرشتى دادوھر دەبىت . ٧ .

دەستەی بالاى هەلبىزىر راو دواى دوو رۆژ هەلّدەستىت بە گرىپانى يەكەم كۆبۈنەوەی بۇ دابەشىرىدىن و رىكخىستنى کارە کانیان . ٨ .

ماددهى حەقدەھەم : بەندى دووھم

ھەلبىزاردەنی بەرپرس و ئەندامانى لق

١ - سەرجمەم ئەندامانى بەشدار بۇوى کۆنگرە لە سنورى ھەر لقىكدا

بە ھەلبىزاردەن بەرپرسى لق و دەستەی نوى ئى لق ھەلّدە بىزىن .

٢ - ئەندامانى ھەلبىزىر راو بۇ دەستەی بالا مافى دەنگدانيان ھەيدە لە

سنورى لقە کانیان .

ماددهى حەقىدەھەم : بەندى سىيھەم

دەستەى بالا سەرپەرشتى ھەلبىزاردنى بەرپىس و ئەندامانى لق دەكت .

ماددهى حەقىدەھەم : بەندى چوارم

۱. دەستەى كارگىرى لق پاش ھەلبىزاردنەوەيان ئەركى

رىكخستنەوەى ليژنە پىپۇرييەكان و نۇرسىنگە و نوينەرايەتىيەكان

دەگرنە ئەستۆ لە رېگەى ھەلبىزاردنەوە .

ماددهى حەقىدەھەم : بەندى پىنجەم

ھەموو پىولەكانى دەنگدان لە لايدەن دەستەى بالاوه مۇر و واژوو دەكرىن

كە لە رېگەى ليژنەيەكى تايىهتەوە دەبىت ، بە مەرجىك لە سى كەس

كەمتر نەبىت .